

ΕΜΒΟΛΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΑΤΟΥΧΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Phd

Ιπποκράτης

- Η αξία και η υπεροχή της πρόληψης έναντι της θεραπείας

Εμβόλια-ορισμός

- Εν(μέσα) + βάλλω
- Απαλλαγή πολλών θανατηφόρων ασθενειών (διφθερίτιδα-τέτανος)
- Περιορισμός σοβαρών παιδικών ασθενειών (ιλαρά, παρωτίτιδα, πολιομυελίτιδα)

Ιστορική αναδρομή(1)

- 1796 (Edward Jenner) εμβόλιο ευλογιάς

Ιστορική αναδρομή(2)

- 19^{ος} αιώνας Λουδοβίκος Παστέρ-διατύπωση της μικροβιακής θεωρίας των νόσων και την ανάπτυξη προφυλακτικών εμβολιασμών
- Ψήφιση των νόμων υποχρεωτικού εμβολιασμού που αφορούσαν τα παιδιά.

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%BF%CF%85%CE%AF_%CE%A0%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AD%CF%81

Πληθυσμός για ανοσοποίηση

- Παιδικός πληθυσμός
- Ενήλικες (χρόνια νοσήματα, κύηση, ταξιδιώτες, επαγγελματικές ομάδες)

Νομοθεσία για επαγγελματικές ομάδες (1)

νομοθεσία	Επαγγελματική ομάδα	Είδος εμβολίου
Βασιλικό Διάταγμα 362/68	Εργαζόμενοι στην βυρσοδευεία	ΤΕΤΑΝΟΣ, ΑΝΘΡΑΚΑΣ
Βασιλικό Διάταγμα 796/68	Εργαζόμενοι σε αποθήκες ακατέργαστων δερμάτων	ΤΕΤΑΝΟΣ, ΑΝΘΡΑΚΑΣ
Π.Δ. 186/1995, άρθρο 14, παράγραφος 3	Εργαζόμενοι που δεν έχουν ανοσοποιηθεί	Όχι συγκεκριμένο εμβόλιο
Υ.Α. 53361/2006	Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (όχι υπάλληλοι γραφείου)	ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β, ΤΕΤΑΝΟΣ, ΓΡΙΠΠΗ
Π.Δ. 45/2008	Εργαζόμενοι σε υπηρεσίες φρούρησης και μεταγωγής κρατουμένων, δίωξης λαθρομεταναστών, τακτοποίησης αλλοδαπών και δίωξης ναρκωτικών	ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β
Εγκύκλιος Υπουργείου Υγείας για τον ιό της γρίπης Α/Η1Ν1	Επαγγελματίες υγείας	ΕΜΒΟΛΙΟ ΓΡΙΠΗΣ Α/Η1Ν1
Π.Δ 6 /2013 Πρόληψη τραυματισμών που προκαλούνται από αιχμηρά αντικείμενα στο νοσοκομειακό και υγειονομικό τομέα	Επαγγελματίες υγείας	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Νομοθεσία για επαγγελματικές ομάδες (2)

νομοθεσία	Επαγγελματική ομάδα	Είδος εμβολίου
Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμού Ενηλίκων 2015, Αρ Πρωτ Γ1α/Γ.Π.οικ 6055,22/01/15	<ul style="list-style-type: none"> •Επαγγελματίες υγείας, εργασία με πειραματόζωα, επεξεργασία και διακίνηση τροφίμων, προσωπικό καθαριότητας, αποκομιδής απορριμμάτων και καθαρισμού αποχετεύσεων •Επαγγελματίες υγείας, εργαζόμενοι σε σωφρονιστικά ιδρύματα και σε ιδρύματα με τροφίμους με νοητική υστέρηση •Εργαζόμενοι σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας (ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και λοιποί εργαζόμενοι) •Προσωπικό εργαστηρίων που απασχολείται με καλλιέργειες μηνιγγιτιδόκκου •Εργαζόμενοι σε μονάδες φροντίδας υγείας <ul style="list-style-type: none"> •Υγειονομικό προσωπικό, εκπαιδευτές, νηπιαγωγοί •Ιατρονοσηλευτικό προσωπικό 	<ul style="list-style-type: none"> • ηπατίτιδα Α •Ηπατίτιδα Β •Γρίπη •Μηνιγγίτιδα •MMR (ιλαρά, ερυθρά, παρωτίτιδα) •Ανεμουλογία •Τέτανος
Αρ Πρωτ Γ1α/ Γ.Π. οικ 21373(18/03/2016) Εμβολιασμοί προσφύγων, αιτούντων άσυλο και μεταναστών	Υγειονομικό προσωπικό που υπηρετεί σε κέντρα φιλοξενίας προσφύγων	•Πλήρης εμβολιασμός σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού ενηλίκων

Σκοπός

- Ανασκοπική μελέτη
- Ποιοτική ανάλυση δημοσιευμένων άρθρων και μελετών
- Από το 2000 εμβολιαστική κάλυψη εργαζομένων στην Ελλάδα
- Pubmed, google scholar, αγγλική γλώσσα
- Λέξεις κλειδιά- occupation, vaccination, greek workers

Χώροι εργασίας

- Εργαζόμενοι σε χώρους υγείας
- Εργαζόμενοι σε χώρους καθαριότητας-αποχέτευσης
- Άλλες κατηγορίες

ΧΩΡΟΙ ΥΓΕΙΑΣ

- Ιατροί, νοσηλευτές, προσωπικό επειγόντων περιστατικών, οδοντίατροι, τεχνικοί εργαστηρίων, φαρμακοποιοί, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό
- Πλειοψηφία των μελετών στην Ελλάδα
- Προστασία ατομική, ασθενών και των μελών οικογένειας

Χώροι υγείας μελέτες(1)

μελέτη	επιχείρηση	εργαζόμενοι	Είδος εμβολίου	Ποσοστά εμβολιασμού%
ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ (2000)	Νοσοκομεία Αθήνας και Περιφέρειας	255 ιατροί διάφορων ειδικοτήτων	Ηπατίτιδα Β	69
RACHIOTIS (2005)	Γενικό Νοσοκομείο Αθήνα	175 ιατρονοσηλευτικό προσωπικό	Ηπατίτιδα Β	57,1
NOULA(2007)	Νοσοκομείο Β Ελλάδος	150 νοσηλεύτριες και μαίες	Ηπατίτιδα Β	77,3
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (2007)	4 Κρατικά Νοσοκομεία Αθήνας- Περιφέρειας	820 εργαζόμενοι	<ul style="list-style-type: none"> •Ηπατίτιδα Α •Ηπατίτιδα Β •Τέτανος •BCG 	<ul style="list-style-type: none"> •14,25 •31,68 •21,26 •27,06
ΚΩΒΑΙΟΥ (2007)	2 Δημόσια Νοσοκομεία Ν Ηρακλείου	120 νοσηλευτές	<ul style="list-style-type: none"> Ηπατίτιδα Β Γρίπη Τέτανος BCG 	<ul style="list-style-type: none"> 85 25 57,5 64,2
MALTEZOU HC(2008)	136 Δημόσια Νοσοκομεία	8062 εργαζόμενοι	Εποχιακή γρίπη	5,8
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (2009)	Παιδιατρικό τμήμα Αγ Σοφία	179 φοιτητές ιατρικής-νοσηλευτικής	<ul style="list-style-type: none"> Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α Τέτανος Ιλαρα Ερυθρά Παρωτίτιδα ανεμουλογία 	<ul style="list-style-type: none"> 84,4 14,6 98,4 96,7 89,6 92,4

Χώροι υγείας Μελέτες (2)

μελέτη	επιχείρηση	εργαζόμενοι	Είδος εμβολίου	Ποσοστά εμβολιασμού%
KYRIAZIS (2009)	Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου	213 ιατροί και νοσηλευτές	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα α Τέτανος Γρίπη Πνευμονιόκοκκος	55,8 15,7 60 24,2 4,2
TSOULAS(2009)	7 στρατιωτικά νοσοκομεία	245 νοσηλεύτριες	Ηπατίτιδα Β	75,5
KABPOXAPAKΗΣ(2009)	2 δημόσια νοσοκομεία Ν Ηρακλείου	200 νοσηλευτικό προσωπικό	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α Γρίπη Τέτανος Ιλαρά Ερυθρά Παρωτίτιδα Μηνιτιδοκκοκος BCG	14 7 6 12 9 9 8 5 13
DEDOUKΟΥ (2010)	76 Κέντρα Υγείας	1617	γρίπη	22,8
SARIDI(2011)	Γενικό νοσοκομείο Κορίνθου	338	Ηπατίτιδα β τέτανος	58,6 15,4
TOSKA(2011)	17 ελληνικά νοσοκομεία	606 νοσηλεύτριες	Ηπατίτιδα β	63,2
ΤΟΠΚΑ(2011)	20 μονάδες Αιμοκάθαρσης Αττική	261 νοσηλευτές	Ηπατίτιδα Β	82,4
ΦΩΚΑ(2012)	5 Δημόσια Νοσοκομεία Αττικής	715 ιατροί και νοσηλευτές	γρίπη Α/ Η1Ν1	18,7

μελέτη	επιχείρηση	εργαζόμενοι	Είδος εμβολίου	Ποσοστά εμβολιασμού%
MALTEZOU HC(2012)	3 Παιδιατρικά τμήματα	306	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α	69,2 5,8
GOURNI(2012)	6 Γενικά Νοσοκομεία Αττικής	124 νοσηλεύτριες σε τμήματα επειγόντων	Ηπατίτιδα Β Τέτανος	71,8 34,7
ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ (2012)	Κλινικές υψηλής φροντίδας	264	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α Γρίπη Τέτανος MMR Ανεμουλογία	78 8 37 13 34 23
MALTEZOU HC(2012)	4 τριτοβάθμια νοσοκομεία	505	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α Τέτανος Ιλαρά-παρωτίτιδα Ερυθρά Ανεμουλογία	56,5 3,6 35,7 18,8 22,2 1,9
MALTEZOU HC(2013)	152 κέντρα υγείας	2055	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α Τέτανος Ιλαρά-παρωτίτιδα Ερυθρά Ανεμουλογία	55,7 5,8 47,3 23,3 29,8 3
KARAVAIZOGLOU (2014)	2 νοσοκομεία ΝΔ Ελλάδος	183	Ηπατίτιδα Β	70,9
KARAGEORGOU (2014)	ΤΕΙ Αθηνών Νοσηλευτικής – Ιατρικών Εργαστηρίων	150 φοιτητές	Ηπατίτιδα Β Ηπατίτιδα Α Τέτανος Ιλαρά-παρωτίτιδα Ερυθρά Ανεμουλογία	70 46,3 80,2 68,5 79,5 19,6

Ποσοστά εμβολιασμού σε επαγγελματίες υγείας

- Εμβόλιο ηπατίτιδας Β (ποσοστό 50%)
- Ηπατίτιδα Α (μικρότερο από 5%)
- Εμβόλιο γρίπης (5-20%)

Εργαζόμενοι σε καθαριότητα

- 6 μελέτες
- Συλλογή απορριμμάτων
- Ο επιπολασμός ηπατίτιδας Α και Β (οι εμβολιασθέντες εξαιρούνταν από την εκάστοτε μελέτη)
- Μειωμένα ποσοστά ανοσοποίησης
- Όχι στοιχεία για εμβολιασμό γρίπης και τετάνου

Συλλογή απορριμμάτων-μελέτες(1)

μελέτη	επιχείρηση	εργαζόμενοι	Είδος εμβολίου	Ποσοστά εμβολιασμού%
ARVANITIDOU(2004)	Εταιρεία επεξεργασίας λυμάτων Θεσ/νικης	203	Ηπατίτιδα Α Ηπατίτιδα Β	2,94 2,94
DOUNIAS(2005)	Δήμος Κερατσινίου	166 1. 71 εκτεθειμένοι σε λύματα 2. 88 μη εκτεθειμένοι	Ηπατίτιδα Β	3,01
DOUNIAS(2006)	Δήμος Κερατσινίου	153 1. 72 εκτεθειμένοι σε στερεά απόβλητα 2. 79 υπάλληλοι γραφείου	Ηπατίτιδα Α	1,30
RACHIOTIS(2012)	Μεγάλος Δήμος Κεντρικής Ελλάδος	213 1. 102 συλλέκτες απορριμμάτων 2. 111 κηπουροί	Ηπατίτιδα Β	2,34 1. 1,96 2. 2,7
RACHIOTIS(2012)	Μεγάλος Δήμος Κεντρικής Ελλάδος	213 1. 102 συλλέκτες απορριμμάτων 2. 111 κηπουροί	Ηπατίτιδα Α	2,34 1. 1,96 2. 2,7
TSOVILI(2014)	Δήμος στην περιοχή Αττικής	60 εργαζόμενοι στην συλλογή απορριμμάτων	Ηπατίτιδα Β	8,33

[Eur J Epidemiol.](#) 2001;17(8):721-8.

Prevalence, risk factors and evaluation of a screening strategy for chronic hepatitis C and B virus infections in healthy company employees.

[Sypsa V¹](#), [Hadjipaschali E](#), [Hatzakis A](#).

- 6074 εργαζόμενοι σε 17 ελληνικές εταιρείες
- 1996-1997
- Εργάτες σε βιομηχανία και τεχνικό προσωπικό (60%)
- Ποσοστό εμβολιασμού ηπατίτιδα Β (4,5%)

[Int Endod J.](#) 2013 Mar;46(3):264-74. doi: 10.1111/j.1365-2591.2012.02126.x. Epub 2012 Sep 27.

Percutaneous injuries amongst Greek endodontists: a national questionnaire survey.
[Zarra T¹](#), [Lambrianidis T.](#)

- 147 ενδοδοντικοί στην Θεσσαλονίκη
- 91% εμβολιασμένοι για ηπατίτιδα β

[Health Policy](#). 2013 Jan;109(1):71-7. doi: 10.1016/j.healthpol.2012.10.013. Epub 2012 Nov 26.

Economic evaluation of the vaccination program against seasonal and pandemic A/H1N1 influenza among customs officers in Greece.

[Mamma M¹](#), [Spandidos DA](#).

- 2009 (3039 υπάλληλοι τελωνείων)
- Εμβόλιο εποχικής γρίπης και γρίπης A/ H1N1
- Ποσοστά ανοσοποίησης 7,2% και 0,9%

Συμπεράσματα

- Οι μελέτες εμβολιαστικής κάλυψης των εργαζομένων στις ελληνικές επιχειρήσεις είναι περιορισμένες
- Η πλειοψηφία αυτών αφορά τους επαγγελματίες υγείας
- Οι εργαζόμενοι παρουσιάζουν χαμηλά ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης
- Αναθεώρηση των νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν τον εμβολιασμό ανά επαγγελματική ομάδα

Ευχαριστώ πολύ!!!

